

BTG-P.2020/87 Verstoep BV inz. Vakantiepark De Heigraaf

d.d. 20210215 memo fasering ontwikkeling maisakkers i.r.t. ecologie

versie: 8-Na overleg gemeente en waterschap

Zuidbroek 149a

2861 LL Bergambacht

Tel. 06 – 10301196

Mail info@bui-tegewoon.nl

www.bui-tegewoon.nl

Aanleiding

Vakantiepark De Heigraaf is gevestigd aan de Heygraeff 9 te Woudenberg. Binnen het eigendom van het vakantiepark zijn enkele percelen gelegen die voor uitlopend op het betrekken bij een camping deel van het vakantiepark worden gebruikt voor maisteelt. Deze percelen maken onderdeel uit van een gebied met een wijzigingsbevoegdheid in het bestemmingsplan om toe te voegen aan de activiteiten van het vakantiepark. Een klein deel van deze percelen aan de westzijde en direct grenzend aan de waterloop “De Heigraaf” is begrenst binnen het Natuur Netwerk Nederland. Hier dient de bestemming natuur aan te worden toegekend en er dient een passende inrichting te worden gerealiseerd.

Op de percelen die momenteel als landbouwgrond in gebruik zijn rust een wijzigingsbevoegdheid vanuit de gemeente Woudenberg voor het omzetten van de bestemming. Als gevolg van het omzetten van het kampeerdeel naar vakantiehuizen bij een nabijgelegen recreatiebeheerder is er een behoefte om de omzetting van landbouwgrond naar camping te realiseren voor aanvang van het recreatiesizoen 2021.

Ten behoeve van de ruimtelijke procedures die voor deze omvorming doorlopen dienen te worden, heeft bureau Van den Bijtel Ecologisch Onderzoek in 2020 een ecologisch onderzoek uitgevoerd. Tevens zijn gesprekken gevoerd met de gemeente Woudenberg en een vertegenwoordiger van de provincie Utrecht.

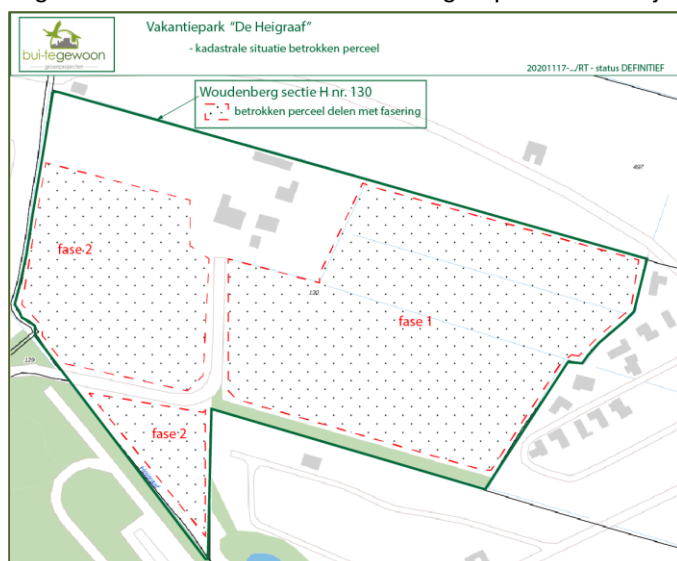
Als gevolg van onvoorzien omstandigheden op het persoonlijke vlak van het bureau komt de ecologische rapportage met vertraging beschikbaar. Tijdens een overleg op 3 november j.l. is besproken welke mogelijkheden kunnen worden verkend om de locatie ontwikkeling tijdig te kunnen opleveren, met in achtneming van de voorwaarden vanuit de Wet Natuurbescherming. Een mogelijke oplossing betreft het faseren van de projectontwikkeling. Hierbij wordt het deel buiten de NNN en waar tijdens het onderzoek van bureau Van den Bijtel Ecologisch Onderzoek geen noodzaak tot aanvullend onderzoek ecologie en/of het verrichten van een ontheffingsaanvraag aan de orde is (mond.med. C. Achterberg - ecooloog) als eerste fase te starten en in een tweede fase het deel van het projectgebied waar compenserende maatregelen voor de das noodzakelijk zijn en overeenstemming omtrent de inrichting van het NNN deel naar een tweede fase te verplaatsen.

Projectgebied

Het projectgebied betreft een gedeelte van vakantiepark De Heigraaf te Woudenberg, kadastraal bekend Woudenberg sectie H nummer 130 gedeeltelijk. De binnen het projectgebied gelegen bebouwing blijft bij de huidige ontwikkeling buiten beschouwing. Mogelijk dat op termijn binnen een ander project enkele schuren zullen worden verwijderd c.q. worden gerenoveerd, mede omdat op een enkele locatie asbestdaken aanwezig zijn.

Aan de westzijde, evenwijdig aan de waterloop “De Heigraaf” is een strook met een breedte van 50 meter begrenst vanuit het Natuur Netwerk Nederland. De oppervlakte van dit gedeelte bedraagt circa 1,0 hectare.

Om de ontwikkeling binnen het gewenste tijdpad mogelijk te maken is het projectgebied opgedeeld in twee fasen. In fase 1 worden de oostelijke maisakkers omgezet naar camping terrein en in fase 2 wordt het gedeelte waarin de NNN ontwikkeling dient plaats te vinden en compenserende maatregelen vanuit de Wet Natuurbescherming zullen worden getroffen nadat de hiervoor benodigde procedures zijn afgerond (figuur 1).

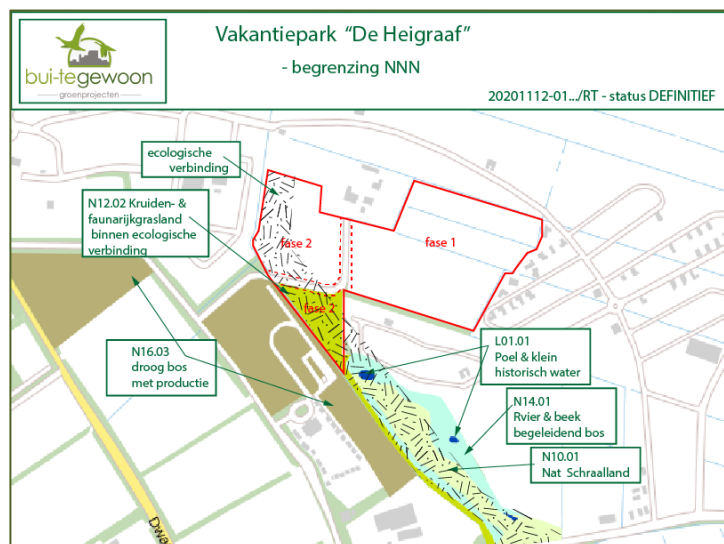
Figuur 1. Kadastrale situatie en voorgestelde fasering

Kenmerk Bui-TeGewoon:

20210215-Memo Inrichtingsplan uitbreiding kampeerterrein vakantiepark de Heigraaf d.m.v. fasering, onderdeel aangrenzende NNN
- versie 8: DEFINITIEF

Ligging ten opzichte van Natuurnetwerk Nederland

Aan de zuidzijde grenst het projectgebied aan het Natuur Netwerk Nederland (NNN). Circa 0,22 hectare is gelegen binnen het eigendom van vakantiepark “De Heigraaf”. Het beoogd natuurbeheertype voor dit deel betreft ‘Kruiden- & faunarijckgrasland’ (N12.02). In het aangrenzende gebied zijn de natuurbeheertypen: ‘Droog productiebos’ N16.03’, ‘Rivier & beek begeleidend bos’ (N14.01), ‘Nat Schraalland’ (N10.01) en het landschapsbeheertype ‘poel’ (L01.01) voorzien. Daarnaast is een strook van 50 meter breedte evenwijdig aan de Heigraaf begrenst als ecologische verbindingszone. Het NNN deel maakt hier onderdeel van uit. Een kaart uitsnede met toelichting is weergegeven in figuur 2.

Figuur 2. Ligging t.o.v. Natuurnetwerk Nederland

Huidige situatie

In de huidige situatie betreft het een enclave landbouwgrond binnen het eigendom van “Vakantiepark De Heigraaf”. Het betreft een viertal perceelblokken die de afgelopen jaren zijn gebruikt als maisland, omgeven door houtwallen met aangrenzende greppels. In het noordelijke deel is het erf van gebouwencomplex “Het Panhuis” aanwezig. Dit erfdeel is niet in de huidige planvorming betrokken. Aan de zuidwestzijde is een half verharde toegangsweg gelegen. Aan de westzijde grenst het perceel aan de waterloop “De Heigraaf”.

PB030056 - maisakker

PB030055 - waterloop De Heigraaf

PB030059 - Bestaande houtwallen worden gespaard

Figuur 3. Foto registratie projectgebied

Voorgenomen ontwikkeling

De ontwikkeling betreft in fase 1 voornamelijk een invulling met seizoen-standplaatsen. Dit om de vraag te kunnen accommoderen die is ontstaan doordat de naast gelegen camping een andere invulling wil geven aan de bedrijfsvoering door zich te focussen op vakantiehuisjes en niet op seizoen plaatsen. Om toch in de buurt te kunnen blijven recreëren kiezen veel seizoenhouders van de naastgelegen camping, nu voor camping “de Heijgraaf”. Fase 2 zal zich daarna ontwikkelen. Hier moet deels nog een concrete invulling voor gekozen worden. Voor de zone met een ecologische verbindingszone wordt gekozen voor een natuurlijke invulling.

Samenvatting ecologische QuickScan

In 2020 heeft in het projectgebied en de directe omgeving, waaronder het erf perceel van “Het Panhuis” een ecologisch onderzoek plaatsgevonden om te beoordelen of de voorgenomen werkzaamheden passend binnen de Wet Natuurbescherming kunnen worden uitgevoerd. Dit onderzoek is uitgevoerd door ecologen C. Achterberg en K. Goudsmits, medewerkers van “Van den Bijtel Ecologisch Onderzoek” uit Driebergen.

Vanuit het beleidsdeel ecologie is beoordeeld of voor het projectgebied er noodzaak bestaat tot het aanvragen van een ontheffing, dan wel dat door middel van het voorschrijven van compenserende en/of mitigerende maatregelen de voorgenomen ontwikkeling veilig kan worden uitgevoerd binnen de Wet.

Vooruitlopend op de eindrapportage van het ecologisch onderzoek heeft een gesprek plaatsgevonden met de uitvoerend ecooloog. Uit dit gesprek is gebleken dat het gehele projectgebied inclusief de ruime omgeving is onderzocht op de aanwezigheid of mogelijke aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Tevens heeft een bureaustudie plaatsgevonden met betrekking tot het onderdeel gebiedsbescherming en het beschermde houtopstanden.

Gebleken is dat er geen belemmeringen aanwezig zijn vanuit de onderdelen gebiedsbescherming en beschermde houtopstanden. Beschermde gebieden zijn op ruime afstand gelegen van het projectgebied en kap van bomen, bos en/of andere houtopstanden is niet aan de orde.

Ook wordt er vanuit de beoogde ontwikkeling geen watergangen gedempt, waardoor water gerelateerde organismen niet zullen worden aangetast.

Reptielen, amfibieën en kleine zoogdieren alsmede het habitat van deze soorten worden eveneens niet aangetast. Beschermde flora is niet aanwezig en niet te verwachten binnen de werkgrenzen van de voorgenomen ontwikkeling. De houtwallen met aangrenzende greppels en reliëfrijke overgangen zijn niet binnen de projectgrenzen gelegen en zullen worden gespaard.

➤ *Broedvogels*

De maisakkers hebben een besloten ligging en worden in het voorjaar intensief bewerkt tijdens de grond bewerkingen en het inzaaien van de mais. De maisakkers vormen geen geschikt broedgebied voor akkervogels en of andere soorten broedvogels. Tijdens het locatie onderzoek in 2020 zijn geen broedvogels op de akkers vastgesteld. De houtwallen met greppels en kruidenrijk bodemreliëf zijn geschikt als broedgebied voor een breed soortenspectrum van vogels uit de bosvogelgemeenschap. Aanliggende houtsingels zijn gecontroleerd op aanwezigheid van jaarrond beschermde soorten en/ of hun nesten. Deze zijn niet aangetroffen. In het broedseizoen zullen echter meerdere soorten gebruik kunnen maken van deze elementen. De werkzaamheden zullen echter buiten het broedseizoen plaatsvinden en de houtwallen zullen niet worden gekapt, gerooid of anderszins aangetast anders dan regulier en noodzakelijk beheer.

- *Geconcludeerd wordt dat er geen belemmeringen zijn voor uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden vanuit de Wet Natuurbescherming m.b.t. het onderdeel broedvogels.*

➤ *Vleermuizen*

In het gebied zijn op basis van de algemene verspreiding van vleermuizen in de directe omgeving een zestal vleermuizen te verwachten. Het betreft de soorten watervleermuis, rosse vleermuis, gewone grootvleermuis, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. Om de aan- of afwezigheid van vleermuizen vast te stellen heeft een onderzoek naar vleermuizen plaatsgevonden. Vastgesteld is dat er geen vaste verblijfplaatsen binnen het projectgebied aanwezig zijn. Dit geldt voor de houtsingels waar geen boomholten aanwezig zijn. Wel is vastgesteld dat de houtwallen worden benut als vliegrouete en als foerageergebied. De houtwallen behoren formeel niet tot het projectgebied, maar als gevolg van de directe nabijheid kunnen werkzaamheden tot verstoring leiden. De voorgenomen werkzaamheden zijn voorgenomen in de winterrust periode van de vleermuizen en uitsluitend tijdens de uren van de dag met daglicht. Naast verstoring tijdens de uitvoering kunnen foerageergebied en/of vliegrouetes worden verstoord bij het opvolgend gebruik na de inrichting. In het bijzonder zal dit verstoring door verlichting kunnen betreffen. De initiatiefnemer heeft aangegeven dat hij bij het aanbrengen van verlichting voornemens is dit spaarzaam toe te passen aan lage armaturen met een bescherming tegen naar boven gericht uitstralend licht. Desgevraagd heeft hij aangegeven bereid te zijn te kiezen voor amberkleurige verlichting, waar vleermuizen aanzienlijk minder hinder van ondervinden.

- *Geconcludeerd wordt dat er geen aantasting van verblijfplaatsen of leefgebied voor de soortgroep vleermuizen bij de voorgenomen ontwikkeling, zal optreden mits enkele mitigerende maatregel worden toegepast en of gerealiseerd. Dit betreft:*
 - *Werkzaamheden uitsluitend uitvoeren bij daglicht;*
 - *Geen gebruikmaking van bouwplaats verlichting. Indien dit bij hoge uitzondering noodzakelijk is, steeds gebruikmaken van afgeschermd en naar beneden gerichte lichtbronnen;*
 - *Toekomstige terreinverlichting op armaturen van maximaal 2.50 meter hoogte en naar boven afgeschermd verlichting aanbrengen. Als lichtbron uitsluitend amber kleurige led verlichting toepassen;*
 - *Indien in een later stadium werkzaamheden aan de opstallen op het erf van “Het Panhuis” worden ontwikkeld dient een herhalingsonderzoek vleermuizen voor dit terreindeel plaats te vinden;*

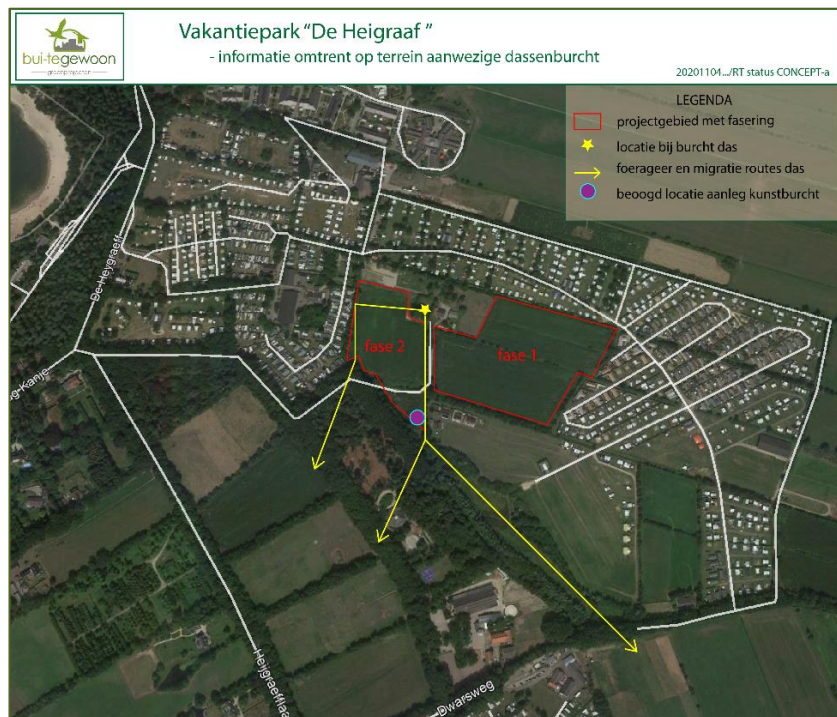
Landzoogdieren

Uit de soortgroep van de grotere landzoogdieren is net buiten het projectgebied, op het erfdeel van “Het Panhuis”, een burcht van een das aangetroffen. De burcht bevindt zich onder een oud houten vakantiehuis. Deze opstal zal vanuit de beperkte staat van onderhoud en het verwijderen van het aanwezige asbest op een termijn van enkele jaren moeten worden gecomoveerd.

De burcht is in 2020 gemonitord met behulp van een cameraval. Hierbij is vastgesteld dat de burcht niet jaarrond wordt bewoond. De das verplaatst zich langs de houtwallen en door de greppels langs het centrale pad en de houtwal langs de waterloop “De Heigraaf” in zuidelijke richting. Buiten het eigendom van vakantiepark de Heigraaf zijn aan de zuidzijde zowel naar het oosten als westen graslanden die zijn beoordeeld als geschikt foerageergebied aanwezig. In deze richting worden de andere burchten van deze das verondersteld.

De maisakkers binnen het projectgebied vormen een onvoldoende foerageerhabitat. Hier is uitsluitend in een korte periode, als de mais de oogstrijpheid bereikt, een mogelijkheid om te foerageren voor dassen aanwezig.

Een analyse van het gebied gebruik door de das is weergegeven in figuur 4.

Figuur 4. Analyse gebied gebruik das

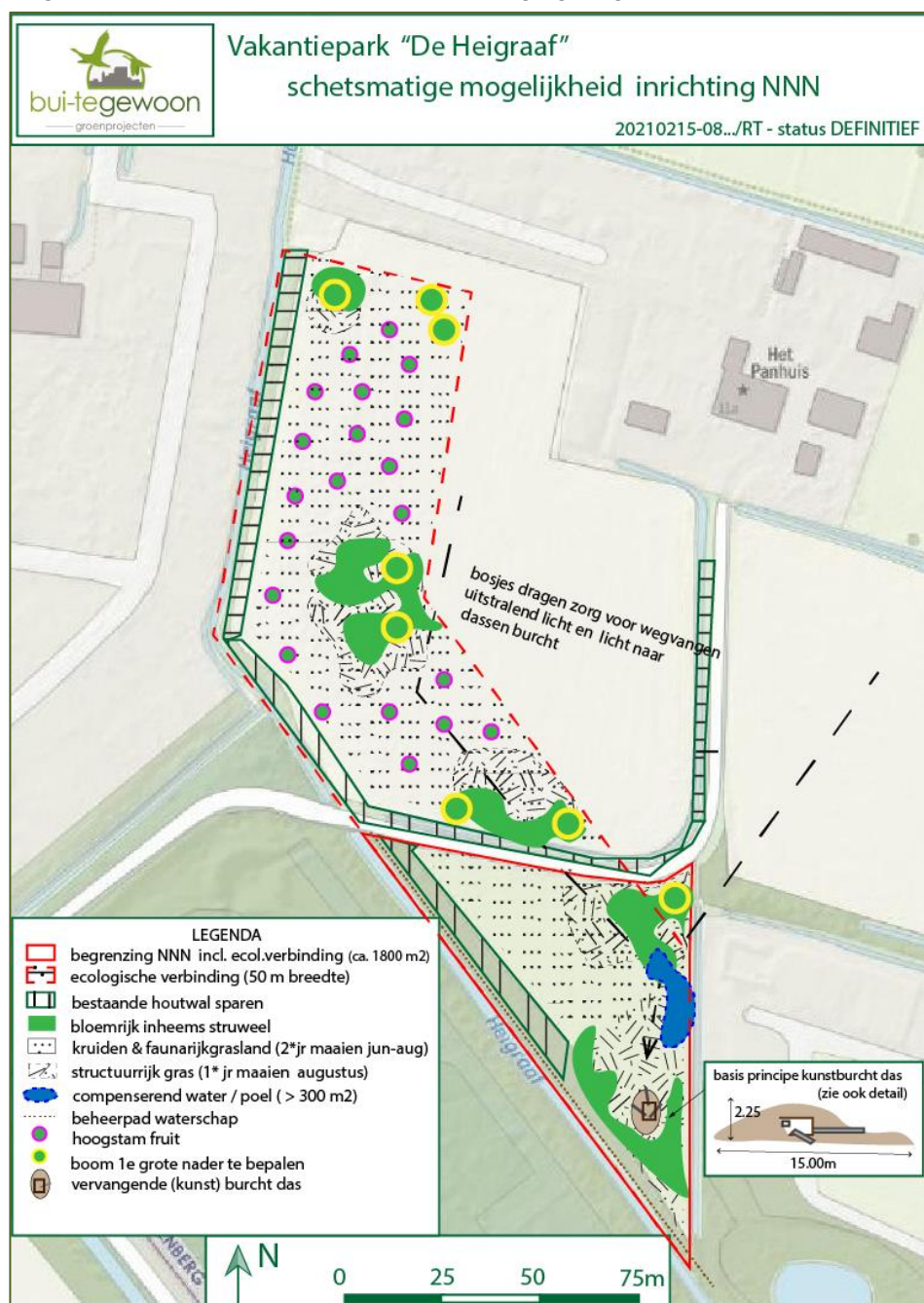
- **Geconcludeerd wordt vanuit de aanwezigheid van de das:**
 - De verblijfplaats buiten het projectgebied en het gebruiksgebied is gelegen;
 - De verblijfplaats op voldoende afstand van het als fase 1 benoemde terreindeel is gelegen en het fase 1 gebied niet tot het functioneel leefgebied van de das behoort;
 - De verblijfplaats niet jaarrond is bezet en onderdeel uit zal maken van een groter leefgebied met meerdere burchten;
 - De verblijfplaats naar verwachting de meest noordelijke burcht zal betreffen als gevolg van een ongeschikte habitat ten noorden van het projectgebied;
 - Er mogelijke aantasting van de migratieroute tussen burcht en zuidelijk gelegen foerageergebied en habitat kan optreden, maar de feitelijke migratieroute vanuit de onderhavige project ontwikkeling niet wordt aangetast;
 - De verblijfplaats in de nabije toekomst niet kan worden gehandhaafd als gevolg van de bouwkundige staat van de opstal waaronder deze is gevestigd en de aanwezigheid van een asbest dak wat van uit milieuregelgeving verwijderd zal moeten worden;
- **Voorgesteld wordt:**
 - Het aan de dassen locatie grenzende deel van het projectgebied in een tweede fase te ontwikkelen;
 - In dit deelgebied is tevens het als NNN en ecologische verbinding begrensde terreindeel gelegen, waarvoor een NNN-inrichtingsplan dient te worden opgesteld;
 - Dit deelgebied met NNN inrichting mede toe te spitsen op een geschikter foerageergebied voor dassen dan de huidige maisakkers, door het toepassen van kruidenrijke graslanddelen, hoogstamfruit (valfruit) en overjarige kruidenrijke ruigten.
 - Het aanleggen van een alternatieve burcht (kunstburcht) in het zuidelijke deel van het gebied met NNN status;

Ook is er een steenmarter vastgelegd op de cameraval bij het Panhuis. Deze heeft zijn verblijf waarschijnlijk in de voormalige boerderij Het Panhuis. De steenmarter valt onder nationaal beschermde soorten van de Wet Natuurbescherming. In de provincie Utrecht geldt geen vrijstelling voor de steenmarter. Er wordt geen vaste rust- of verblijfplaats aangetast. Maisakkers zijn marginaal foerageergebied voor een steenmarter. De steenmarter zoekt zijn voedsel in de houtwallen, bos en rond de bebouwing. Steenmarters zijn gewend om in hun leefgebied om te gaan met de aanwezigheid van mensen.

- *Geconcludeerd wordt vanuit de aanwezigheid van de steenmarter dat:*
 - *De verblijfplaats buiten het projectgebied en het gebruiksgebied is gelegen;*
 - *De verblijfplaats op voldoende afstand van het projectgebied is gelegen en het projectgebied niet tot het functioneel leefgebied van de steenmarter behoort;*
 - *Steenmarters gewend zijn aan de aanwezigheid van mensen in hun leefgebied;*

Inrichting NNN gebied en ecologische verbindingzone

Een eerste verkenning ten bate van de inrichting van het NNN deel is weergegeven in figuur 5. Op basis van deze verkenning kan het inrichtingsplan van zowel het NNN gebied, de ecologische verbinding en de compenserende burcht worden overlegd met de Provincie Utrecht en het bevoegd gezag vanuit de Wet Natuurbescherming.

Figuur 5. Inrichtingsschets NNN deel versie na overleg gemeente en waterschap

Kenmerk Bui-TeGewoon:

20210215-Memo Inrichtingsplan uitbreiding kampeerterein vakantiepark de Heigraaf d.m.v. fasering, onderdeel aangrenzende NNN
- versie 8: DEFINITIEF

BIJLAGE 1. Schetsontwerp kunstburcht das (bron: C. Achterberg, Van den Bijtel Ecologisch Onderzoek)

Kunstburcht das

Belangrijke punten

Pijpen

- Buizen met een doorsnede van 30 cm.
- Ruw materiaal als beton- of gresbuis.
- Geen kunststof, dat is te glad.

Ingangen ongeveer 40 cm boven maaiveld.
Iets omhoog laten lopen de kunstburcht in.
Beide om inlopen regenwater te voorkomen.

Aantal pijpen loopt dood in de grondhoop.
De dassen graven zelf verder als ze de burcht in gebruik nemen.

Kamer

- Kamer met vloermaten ongeveer 80 x 80 cm.
- Hoogte ongeveer 50 cm.

Bijvoorbeeld een deel van een (oude) rioolput met de juiste doorsnede.
Er zijn ook prefab betonnen elementen met de juiste afmetingen.
Deze worden op hun kop geplaatst, zodat de vloer 'open' en aarde is.
Gemetselde (beton)stenen of watervast betonmultiplex kunnen/kan ook gebruikt worden.

Voor de dakplaat wordt watervast betonmultiplex gebruikt, afgedekt met waterdichte, maar waterdamp doorlatende folie.
De bodem van de kamer moet vocht goed doorlaten en afvoeren.

Goed droog hooi als nestmateriaal in de kamer.

Ervaring van anderen leert dat kunstburchten minimaal 2 kamers moeten hebben voor een redelijke kans op gebruik door dassen.

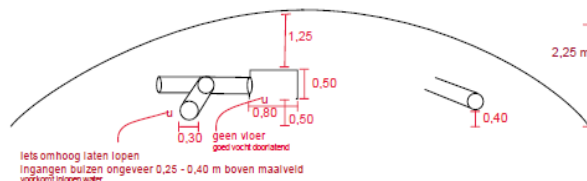
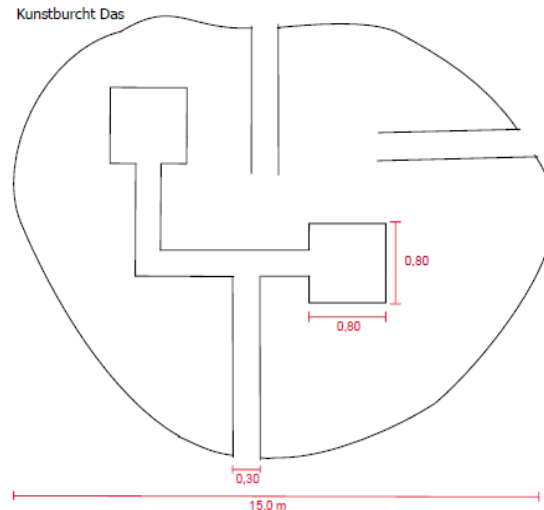
Bronnen:

Bommel, F van., S. Vreugdenhil & M. La Haye 2015. De das. KNNV Uitgeverij, Zeist.
Cresswell, P., W. Cresswell & M. Woods 1993. Bunkers and dream homes for badgers. The Country Life guide to artificial badger setts. Country Life, London.
Roper, T.J. 2010. Badger. HarperCollins Publishers, London.
Stichting Das & Boom, www.dasenboom.nl.

© Chris Achterberg / Van den Bijtel Ecologisch Onderzoek

v1.0 / 2020

Kunstburcht Das

© Chris Achterberg / Van den Bijtel Ecologisch Onderzoek

V1.0 / 2020